

Управителен съвет:
Борислав Богоев
Адреана Лазарова
Иво Груев
Евгени Игнатов
Константин Велев
Стефан Софийски
Радослав Димитров

**Председател на
Управителния съвет:** Борислав Богоев

Генерален Секретар: Стефан Софийски

**Главен счетоводител:
(съставител)** Дарина Маринова

Седалище и адрес на управление: гр. София
ул. Граф Игнатиев №2, ет.2

Юристи:
Адвокатско дружество Антоанета Димоларова
Розалина Градинарова и съдружници
Адвокатско дружество Бързашка, Ангелова
Димитрова
Адвокатско дружество Зорница Василева и
Теодора Янкова
Адвокатско дружество Добрева и Бъчваров

Обслужващи банки:
ТБ Алианс Банк България АД
Уникредит Булбанк АД
Тексимбанк АД
ОББ АД

Одитори: HLB България ООД

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2023 год.

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ	1
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	2
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	3
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	4
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНите В НЕТНИТЕ АКТИВИ	5

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. КРАТКА ИСТОРИЯ НА БЮРОТО	6
2. ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	9
3. ПРИХОДИ	17
4. РАЗХОДИ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	18
5. РАЗХОДИ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	19
6. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	19
7. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	20
8. НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ	21
9. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	21
10. ВЗЕМАНИЯ ПО НЕПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	22
11. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДОСТАВЧИЦИ	22
12. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	22
13. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ	22
14. БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ	23
15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	23
16. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	24
17. ГАРАНЦИОНЕН ФОНД НА БЮРОТО	24
18. ДРУГИ РЕЗЕРВИ	25
19. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛИЦИ. ИЗДАДЕНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛ В ПРИНУДИТЕЛНА ЛИКВИДАЦИЯ	25
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	25
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	25
22. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	26
23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	26
24. УСЛОВНИ АКТИВИ	28
25. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	28
26. ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА И СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА	28

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за 2023 година

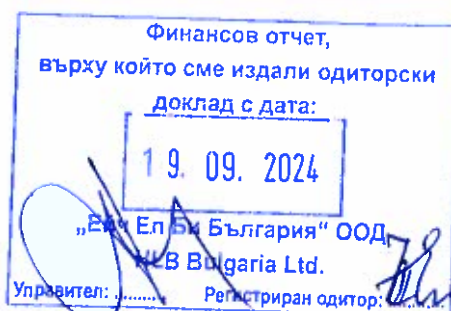
		2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
1. Приходи от дейността	3,1	403	404
2. Разходи за дейността	4	1 018	855
РЕЗУЛТАТ (1 - 2)		(615)	(451)
3. Финансови приходи	6,1	-	1
4. Финансови разходи	6,1	172	158
5. Печалба от стопанска дейност		40	(447)
РЕЗУЛТАТ (1 - 2 + 3 - 4 + 5)		(747)	(1 055)

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет с Протокол от 18.09.2024 г.

Председател на УС:
Борислав Богоев

Съставител (гл. счетоводител):
Дарина Маринова

Заверил:
"Ейч Ел Би България" ООД



СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
за 2023 година

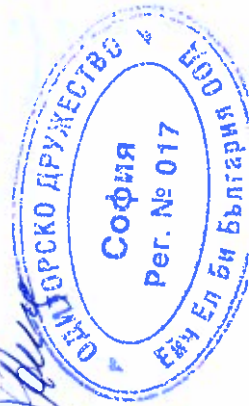
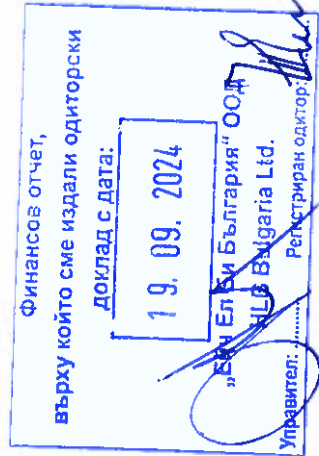
Приложение		2023	2022	Приложение		2023	2022
		хил. лв.	хил. лв.			хил. лв.	хил. лв.
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:				1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:			
а) суровини и материали	5.1.	176	122	а) услуги		596	666
б) външни услуги	5.2.	16	16			596	666
2. Разходи за персонала, в т.ч.:				2. Други приходи:			
а) разходи за възнаграждения		572	459	(Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2))	3.2	80	24
б) разходи за осигуровки, в т.ч.:				3. Приходи от лихви и други финансови приходи, в т.ч.:	6.2.	676	690
аа) осигуровки, свързани с пенсии		71	70	а) положителни разлики от операции с финансови активи		241	70
		52	46	б) положителни разлики от промяна на валутни курсове		173	-
3. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		4	6	(Общо финансови приходи (3))		13	6
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материали и нематериални активи, в т.ч.:		4	6			241	70
аа) разходи за амортизация		4	6	(Общо приходи (1 + 2 + 3))			
4. Други разходи:							
(Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4))		23	20				
5. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестиции, признати като текущи		775	607	4. Счетоводна загуба за годината (общо приходи-общо разходи)		917	760
6. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:		72	570				
а) отрицателни разлики от операции с финансови активи		4	16	5. Нетна загуба за годината (4+8 от раздел А)		-	433
б) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		-	11				
(Общо финансови разходи (5+6))	6.2.	4	5			-	447
(Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6))		76	586				
		851	1 193				
7. Счетоводна печалба за годината (общо приходи - общо разходи)		66	-				
8. Разход за данък върху печалбата		26	14				
9. Нетна печалба за годината (7 + 8)		40	-				
Исчисло (Общо разходи - 8 + 9)		917	1 207				
				Исчисло (Общо приходи)		917	1 207

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет
Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет с Протокол от 18.09.2024 г.

Председател на УС:
Борислав Вилков

Съставител (с/счетоводител):
Дарина Маринова

Застава:
"Емч Ел Би България" (ООД)



СЪЮЗЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

към 31 декември 2023 година

АКТИВ	Приложение	31.12.2023	31.12.2022
АКТИВИ		хил. лв.	хил. лв.
А. Дължими вноски в Гаранционен фонд на борето	17	-	100
Б. Негекуши (дълготрайни) активи			
1. Нематериални активи			
1.1. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изплащане		7	7
Общо за група I:	8	7	7
II. Дълготрайни материални активи			
1. Други		9	10
Общо за група II:	7	9	10
Общо за раздел Б:		16	17
В. Текущи (краткотрайни) активи			
1. Вземания	9	14 697	41 051
1.1. Вземания по продадени престъпки	10	1 805	1 993
1.2. Вземания от доставчици	11	4	9
1.3. Други вземания	12	291	380
Общо за група I:		16 797	43 433
II. Инвестиции			
1. Финансови активи, свързани с търговане	13	2 849	2 748
Общо за група II:		2 849	2 748
III. Банкови депозити	14	9 779	9 779
IV. Парични средства, в т.ч.:			
- в брой		14 692	4 870
- в български сметки и депозити		4	4
Общо за група IV:	15	14 688	4 866
Общо за раздел В:		44 117	60 830
Г. Разходи за бъдещи периоди	16	177	170
С) МА НА АКТИВА (А + Б + В + Г)		44 310	61 117
ПАСИВ			
НЕТИИ АКТИВИ			
А. НЕТИИ АКТИВИ			
I. Гаранционен фонд на борето	17	14 277	14 220
II. Резерви		(405)	342
1. Други резерви	18	(405)	342
Общо за група II:		(405)	342
Общо за раздел А:		13 872	14 562
ПАСИВИ			
Б. Провизии и сходни задължения			
1. Провизии за задължения по полици, издадени от застрахователя в грим, дълга, ликвидация / с откъс, ликвидация	19	19 848	23 793
Общо за раздел Б:		19 848	23 793
В. Задължения			
1. Задължения по продадени престъпки, в т.ч.:	20	9 844	22 522
до 1 година		6 169	11 357
над 1 година		3 675	11 165
2. Задължения към доставчици, в т.ч.:	21	137	163
до 1 година		137	163
3. Други задължения, в т.ч.:	22	609	77
до 1 година		609	77
- към персонал, в т.ч.:		57	37
до 1 година		57	37
- дължими задължения, в т.ч.:		57	37
до 1 година		40	17
Общо за раздел В, в т.ч.:		40	17
до 1 година		10 590	22 762
над 1 година		6 915	11 598
Общо за раздел В:		3 675	11 164
СУМА НА ПАСИВА (А + Б)		44 310	61 117

Приложенията на страници от 4 до 31 са неразделна част от финансовия отчет. Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет с Протокол от 18 юни 2024 г.

Председател на УС:
Борислав Билков

Счетоводител (счетоводител):
Дарина Маринова

Интерес:
"Ем Ел Би България" ООД



Регистриран одитор:

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА 2023 ГОДИНА

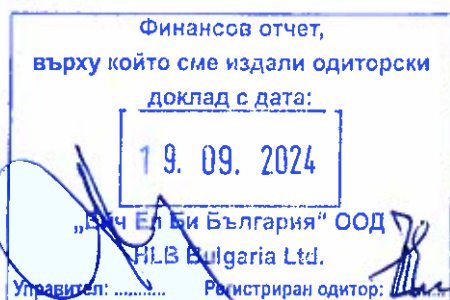
	Приложения	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
I. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА		4 870	10 927
II. Парични потоци от нестопанска дейност			
A. Постъпления от нестопанска дейност			
1. Постъпления свързани с издаването на зелени карти		4 933	4 738
2. Постъпления от членски внос		400	400
3. Възстановени дългосрочни депозити в банки		-	3 012
4. Вноски в Гаранционния фонд	17	100	-
5. Други постъпления		108	-
Всичко постъпления от нестопанска дейност		5 541	8 150
B. Плащания за нестопанска дейност			
1. Плащания свързани с издаването на зелени карти		(4 933)	(4 738)
2. Плащания за услуги и придобиване на дълготрайни активи		(591)	(1 639)
3. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		(689)	(529)
4. Други плащания		(57)	(66)
Всичко плащания за нестопанската дейност		(6 270)	(6 972)
В. Нетни парични потоци от нестопанската дейност		(729)	1 178
III. Парични потоци от стопанска дейност			
A. Постъпления от стопанска дейност			
1. Постъпления по предявени претенции		47 117	28 255
2. Постъпления от операции с финансови инструменти		-	1 956
3. Получени лихви		55	95
Всичко постъпления от стопанска дейност		47 172	30 306
B. Плащания за стопанската дейност			
1. Плащания по предявени претенции		(34 288)	(35 829)
2. Платени данъци, без данък върху печалбата		(62)	(36)
3. Платен данък върху печалбата		(14)	-
4. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		(570)	(452)
5. Плащания към доставчици		(1 674)	(1 204)
6. Други плащания		(13)	(19)
Всичко плащания за стопанската дейност		(36 621)	(37 540)
В. Нетни парични потоци, използвани в стопанската дейност		10 551	(7 234)
IV. Наличност от парични средства в края на периода	14	14 692	4 870
V. Изменение на паричните средства през периода		9 822	(6 057)

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет с Протокол от 18.09.2024 г.

Председател на УС:
Борислав Богоев

Съставител (гл. счетоводител):
Дарина Маринова

Заверил:
"Ейч Ел Би България" ООД



СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ
за 2023 година

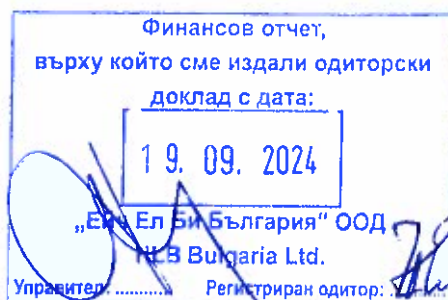
	Приложения	Гаранционен фонд на Бюрото хил. лв.	Други резерви хил. лв.	Общо Нетни активи хил. лв.
Салдо на 1 януари 2023		14 220	342	14 562
Покритие на плащания за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото в т.ч.: Санкция, наложена от Съвета на Бюрата	17	(496)		(496)
Плащания по фалшиви зелени карти		(7)		(7)
Общ презастрахователен договор		(489)		(489)
Провизия за задължения по полици, издадени от застраховател в принудителна ликвидация за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото	19	553		553
Резултат от дейността за годината		-	(747)	(747)
в т.ч.: печалба от стопанска дейност			40	40
резултат от нестопанска дейност			(787)	(787)
Салдо на 31 декември 2023	17,18	14 277	(405)	13 872

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет с Протокол от 18.09.2024 г.

Председател на УС:
Борислав Богоев

Съставител (гл. счетоводител):
Дарина Маринова

Заверил:
"Ейч Ел Би България" ООД



НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

1. КРАТКА ИСТОРИЯ НА БЮРОТО

1.1. Учредяване и управление

„Националното Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи“ е представително Национално Бюро на застрахователите в Република България и е част от международната система „Зелена карта“. Бюрото участва и съдейства за функционирането на системата „Зелена карта“ и задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в държавите членки и държавите, подписали Многостраничното споразумение. През 1949 се въвежда Системата „Зелена карта“ на базата на Препоръка №5, иницирана и насърчвана от Икономическата комисия на Организацията на Обединените Нации за Европа (UNECE). Република България е член на системата „Зелена карта“ от 1971 година. Национално бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) е създадено на 28.11.2001 г. От следващата година НББАЗ членува в Съвета на Бюрата в град Брюксел и действа като единственото представително национално застрахователно бюро за Република България по смисъла на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и в съответствие с Кодекса за застраховането. Правният статут на Бюрото е сдружение с нестопанска цел, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, чийто статут е уреден в Глава 48 от Кодекса за застраховането. Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ е единственото представително Национално бюро на застрахователите за Република България в Съвета на бюрата, Брюксел, съгласно чл. 506 от Кодекса за застраховането. В изпълнение на Директива 2009/103/ЕО, съществуването на национално бюро е едно от условията за членство на държавата в системата „Зелена карта“, като институция която подписва международния договор на системата „Зелена карта“, съобразявайки се с Вътрешните правила на Съвета на бюрата.

На 28.11.2001 г. с решение на Националния Съвет по застраховане на Р. България НББАЗ е признато за единствено представително пред международните застрахователни организации за дейностите, предвидени с международни договори за застраховане на Гражданската отговорност на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства.

С членството на Р. България в Европейския съюз на 01.01.2007 г. Националното бюро подписа Анекс №3, с което се присъедини към Многостраничния гаранционен договор на страните членки на ЕИП.

В своята дейност, като представително бюро, НББАЗ се ръководи от:

1. Кодекса за застраховането и подзаконовите актове по прилагането му, както и от актовете на българските държавни органи, регулиращи по силата на закона дейността в областта на застраховането;
2. Конституцията на Съвета на бюрата, Вътрешните правила на Съвета на бюрата и решенията на органите на Съвета на Бюрата, касаещи осъществяването на целите на Бюрото и изпълнението на Вътрешните правила;
3. Международните актове в системата „Зелена карта“ относно застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и сертификата „Зелена карта“, които са задължителни за Бюрото.
4. Устава на Бюрото.

Взаимодействието между членовете на бюрото се осъществява чрез органите на НББАЗ - Общо събрание на членовете и Управителен съвет, които функционират, съгласно предвидените в закона и Устава на бюрото процедури и компетентност за юридическо лице с нестопанска цел.

Съгласно Устава на НББАЗ върховен орган за управление на Бюрото е Общото събрание на членовете.

Управителен орган е Управителният съвет, който се състои от седем члена.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Към 31.12.2023 г. НББАЗ има Управителен съвет в състав: Борислав Атанасов Богоев - Председател на УС, Стефан Христов Софийски – Генерален секретар, и членове: Иво Ивов Груев, Евгени Светославов Игнатов, Константин Стойчев Велев, Адреана Асенова Лазарова, Радослав Цветанов Димитров. Представителните функции и административно управление са поверени на Борислав Атанасов Богоев Председател на УС и Стефан Христов Софийски – Генерален секретар. Те представляват Сдружението заедно и поотделно.

Към датата на издаване на Годишния финансов отчет на Бюрото Ръководството на НББАЗ е в лицето на Борислав Атанасов Богоев – Председател на УС на НББАЗ и Стефан Христов Софийски – Генерален секретар.

С цел експертно подпомагане на своята работа, Управителния съвет създава комисии, които имат консултативни функции и подпомагат оперативната му работа. Постоянно действащи комисии към Управителния съвет са Правна комисия и Презастрахователна комисия.

Към 31.12.2023 г. средно списъчният брой на персонала в Бюрото е 13 служители (2022 г. – 12) по трудов договор.

1.2. Цели и предмет на дейност

Целите и предмета на дейност на Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи – НББАЗ са следните:

- Организира, администрира и контролира изготвянето и отпечатването на международни сертификати за автомобилна застраховка, наричани „Зелена карта“, както и гранична застраховка.
- Защищава интересите на членовете си пред Съвета на Бюрата и пред негови органи, пред компетентни органи на Европейския съюз и държави членки, пред органите на централната и местната администрация, пред органите на съдебната власт, както и пред трети лица, по повод и във връзка със застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и сертификата „Зелена карта“.
- Сключва споразумения с национални застрахователни бюра, компенсационни органи и гаранционни фондове на държави членки във връзка с функционирането на застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.
- Обработва щети на пострадали лица за причинените им на територията на Република България вреди от моторни превозни средства, които обичайно се намират на територията на държава членка или трета държава.
- Съдейства за изплащането в срок от членове на Бюрото на дължими обезщетения за причинените вреди в чужбина.
- Изплаща обезщетения като Компенсационен орган в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането и Устава на НББАЗ.
- Уведомява своите членове за постъпили претенции на застрахователи или на национални застрахователни бюра от настъпили на застрахователни събития по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключени и издадени от членовете на Бюрото, както и да контролира извършването им в съответствие с Вътрешните правила на Съвета на Бюрата.
- Изплаща от свое име и за сметка на своите членове, в сроковете на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, дължими обезщетения за причинените вреди и да възстановява от свое име и за сметка на свои членове разноски на застрахователи или национални бюра, извършили обработка по щети по застраховки „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключени и издадени от тези членове на Бюрото, неизпълняващи в срок своите задължения за плащане.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

- Да изплаща обезщетения, когато Бюрото носи отговорност въз основа на неистински или неавтентичен сертификат „Зелена карта“ по смисъла на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, представен като валиден и издаден под контрола на Бюрото.
- Да изплаща обезщетения като Компенсационен орган.
- Да реализира регресните си права по отношение на членове на Бюрото, неизпълнили своите задължения за плащане, вместо които Бюрото е извършило плащане.

1.3. Принцип на действащо предприятие

Настоящият финансов отчет е изготвен при прилагане на принципа-предположение за действащо предприятие. Ръководството на Бюрото е направило оценка на възможността на предприятието да осъществява дейността си в обозримо бъдеще и взело решение изготвянето на финансовия отчет за годината, завършваща на 31.12.2023 г., да продължи да бъде въз основа на принципа-предположение за действащо предприятие. Оценката обхваща период най-малко 12 месеца от датата на издаване на финансовия отчет. Преценката на ръководството се основава най-вече на обстоятелството, че Бюрото има специален статут за България, изпълнява специфични функции, регламентирани в Кодекса за застраховането и е единствен член на Съвета на Бюрата, който обслужва специфична бизнес сфера, което предполага, че както неговите членове, така и регулаторите биха го подкрепили, за да може да продължи да изпълнява функциите, за които е създадено. НББАЗ е работило в обичайните си обеми през цялата 2023 година. Не са взети решения и/или действия за значително ограничаване на дейността, нито за ликвидация или друга форма на прекратяване на Бюрото. Също така последователното запазване на формата и подхода на представяне и оповестяване в публичните му отчети ще осигурят адекватно и съпоставимо представяне на информация на потребителите и други заинтересовани лица от неговата финансова информация.

На 06.12.2018 година Съветът на Бюрата поставя НББАЗ под мониторинг, като мотивът за това е продължаващото забавяне на плащането на претенции от застрахователни компании - членове на Бюрото към чуждестранни бюра, кореспонденти и застрахователи, в резултат на което ликвидността и платежоспособността на Бюрото са поставени под висок риск. До тази ситуация се стига, след като през 2017 г. двама от членовете на Бюрото забавят и/или преустановяват плащането на претенции от чуждестранни застрахователи, кореспонденти и/или национални бюра. Поради тази причина Генералната асамблея на съвета на Бюрата от м. юни 2017 г. дава мандат на Управителния съвет на Съвета на Бюрата да постави под мониторинг българското бюро. В следствие на това НББАЗ е задължено да учреди банкова гаранция в полза на Съвета на Бюрата размер на 5 млн. евро към настоящия момент и да сключи общ презастрахователен договор, включващ всички застрахователни компании – членове на Бюрото. Към датата на издаване на настоящия финансов отчет презастрахователния договор е подписан от всички компании и е верифициран от Съвета на Бюрата в Брюксел с одобрение. В условията на Общия презастрахователен договор презастрахователната премия се заплаща индивидуално от всяка застрахователна компания. Всички вноски по ОПД са платени към датата на издаване на настоящия финансов отчет, като Бюрото е гарант по изплащането на застрахователната премия от неговите членове.

Общата премия по презастрахователния договор се определя на база индивидуалната премия на всеки един застраховател по общия презастрахователен договор. За определяне на тарифата по индивидуалните презастрахователни договори, презастрахователите изискват възможно най-точна информация относно актуализираната триангулация на шетите към определена дата на всяка година, изготвя се профил на риска, калкулация на очакван премиен приход за предстоящата година, ревизиран премиен приход за текущата година, информация за развитието на риска през предходната година, информация за икономическото и политическо състояние на страната и др. Вземат се под внимание въпроси относно конкретни щети, структурата и управлението на компанията, канали на продажба, управлението на риска, тежестта на портфейла и др.

Към 31.12.2023 г. вземанията на Бюрото от една застрахователна компания, отказваща плащания на щети с индивидуални мотиви за отказ, възлизат общо на 7,417 х. лв. и са във връзка с претендирани и/или изплатени от Бюрото за сметка на компанията застрахователни

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2022 ГОДИНА

претенции. Те са намалели спрямо 2022 г. с 77 %, а към датата на издаване на финансовия отчет са в размер на 1 842 х. лв

Към 31.12.2023 г. към Бюрото са отправени претенции за 26,953 х. лв. по полици на ЗК Олимпик, клон България, стойността на очакваните предстоящи плащания по полици е оценена на 19,848 х. лева (*Приложение 19*).

Задълженията на Бюрото към 31.12.2023 год. са в размер на 30,438 х.лв. (31.12.2022 г. 46,555 х. лв.) и са намалели спрямо 2022 г. с 35 %. От тях текущо изискуеми са 26,763 х.лв.

Съветът на бюрата предприе процедура по поредица от усвояване на средства от банковата гаранция на НББАЗ, учредена в тяхна полза (в размер на 5 млн. евро), която да покрива доказани неплатени и просрочени задължения по искания за гаранция на Бюрото към другите национални бюра.

От банковата гаранция на НББАЗ за периода 14.05.2021 г. – 31.12.2023 г. са усвоени средства в размер на 38,034 х. лв. по искания за гаранции, предявени от чужди национални бюра. Основанието на претендираните суми са депозирани искания за гаранции в системата по щети, настъпили извън територията на Република България, по издадени застрахователни полици от български компании. От своя страна НББАЗ незабавно отправя иск за плащане на съответните суми от банковите гаранции на своите членове след приключване на съответната процедура по усвояване от Съвета на Бюрата. Банковите гаранции на застрахователните компании-членове на Бюрото към 31.12.2023 г. са възстановени в пълен размер, спазвайки Устава на НББАЗ.

С изменение на Закона за допълнение на Кодекса за застраховането се отстраняват установени слабости в процеса на обработка на претенции с международен елемент от отделни застрахователи по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в рамките на системата „Зелена карта“. С така направените законодателни промени се избягва напълно възможността за формиране на задължения на НББАЗ към чужди национални бюра, както се елиминират обстоятелствата за невъзможността за събиране на просрочени вземания.

Във връзка с настъпило събитие в Италия с участието на автомобил с български регистрационен номер, Италианското национално бюро /UCI/ отправя претенция към НББАЗ за изплащане на обезщетения и разходи за нанесени неимуществени вреди на лица, пострадали вследствие пътно-транспортното произшествие. Искането за гаранция, генерирано в системата на Съвета на Бюрата е изплатено от НББАЗ в пълен размер чрез банковата гаранция на Бюрото. Фактите по настъпилите обстоятелства и предоставените документи по щетата водят към позицията на НББАЗ за регресен иск към Групама Италия, която не оспорва отговорността си по процесуалното ПТП на територията на Италия. Вземанията на НББАЗ от Групама Италия към 31.12.2023 г. са в размер на 4,032 хил.лв. (2022 г.: 3,982 хил.лв.), същите са редовно предявени. Към настоящия момент не е ясно по какъв механизъм и в какви срокове може да се случи реимбурсията от страна на Групама Италия, поради факта, че е в компетентността на италианското законодателство. Българското национално бюро е предприело редица процесуални дейности в защита на своите интереси, включително сезиране на прокуратурата към съда в Италия и депозиране на искова молба срещу Групама, Италия за размера на платените средства и законна лихва.

След извършения преглед Управителния съвет счита, че Бюрото има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2. ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Сдружение НББАЗ е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството (нов) в сила от 01.01.2016 г. и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.), ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г.) и ПМС № 27/2019 г. (ДВ 15/19.2.2019 г.).

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

От 01.01.2016 г. е в сила нов Закон за счетоводството, който отменя изцяло действащия до 31.12.2015 г. Закон за счетоводството. С новия закон се транспонират в националното счетоводно законодателство правилата и изискванията на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 26.06.2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия.

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година.

Сдружението води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена с изключение на финансовите активи, държани за търгуване, които са оценени по справедлива стойност.

На база определени в Закона за счетоводство критерии сдружението се класифицира в категорията малко предприятие. От 01.01.2023 г. сдружението остава в същата категория.

За малките предприятия е предвидена възможност за облекчения при изготвянето на законовите финансови отчети. Ръководството на сдружението е взело решение да не прилага тези облекчения и запазва прилагания модел на пълен финансов отчет.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.15.

2.2. Сравнителни данни

Сдружението представя сравнителна информация в този финансов отчет за периода 1 януари до 31 декември на предходната година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето за текущата година.

2.3. Функционална и отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на Бюрото е българският лев. Левът е фиксиран по валутен курс към еврото, съгласно чл. 29 от Закона за БНБ и чл. 12 от Валутния закон в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от годината. Към 31 декември те са представени по заключителния курс на БНБ.

Курсовите разлики от преоценката се третират като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за приходи и разходи като „финансови приходи/(разходи)“.

2.4. Приходи

Приходите се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Бюрото и доколкото приходите могат надеждно да се измерят. Начисляват се в момента на тяхното възникване, независимо от момента на паричните постъпления.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Като текущ приход от *нестопанската дейност* се отчита членския внос за периода, определен от Общото събрание на Бюрото, както и други приходи от регламентираната дейност за постигане целите на Бюрото.

Като *стопанска дейност* се отчита дейността на НББАЗ по чл.1 от Търговския закон, извършена по занятие с цел реализиране на постоянен доход, която е пряко свързана с нестопанската дейност на Бюрото, съгласно Устава на НББАЗ, Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и Кодекса на застраховането. Предметът на стопанската дейност на Бюрото се състои в дейност по обработка и изплащане на щети в качеството си на Компенсационен орган или по повод на пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, както и приходи от обработка на щети на свои членове в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ не изпълнява своите задължения за плащане пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.5. Разходи

Разходите в Бюрото се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за нестопанска дейност се отчитат аналитично по направления в сметка 611 "Разходи за дейността". Разходите за стопанска дейност се следят самостоятелно с цел съпоставянето им с приходите от стопанска дейност.

Административните разходи представляват разходи, които обслужват общата дейност на Бюрото и се разпределят съответно към стопанска и нестопанска дейност на база приходи.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходи и разходи и се състоят от: лихвени приходи и разходи, валутни курсови разлики и приходи и разходи от операции с финансови инструменти.

Банковите такси за текущо обслужване на дейността на Бюрото се представят като външни услуги.

Не се отчитат като разход на Бюрото изплатените обезщетения, разходите за ликвидация, свързани с определяне на обезщетението, финансови разходи за обработка на щети, настъпили на територията на страната по вина на чуждо МПС, изплатените обезщетения и разходи за обработка от НББАЗ в качеството си на Компенсационен орган, като и разходите, свързани с плащането на претенции на чужди Национални бюра и застрахователни компании във връзка с настъпило събитие с незастраховано МПС с български регистрационен номер на територията на друга държава-членка на ЕС. Не се признават за разход и направените съпътстващи разходи по обработка на щетата като преводи на документи, разходи по запитвания, банкови такси и комисионни и други. Същите се отчитат единствено като паричен поток и подлежат на възстановяване от Гаранционен фонд или от застрахователна компания.

Не са разход на Бюрото също така платените суми за командировки в чужбина (пътни, нощувки и дневни) за служители, участващи в международни срещи, свързани със защита и представителство на своите членове, за които те поемат престоя на участниците. Отчитат се като вземане от съответния член на НББАЗ и подлежат на възстановяване.

Отчет за приходи и разходи

Бюрото изготвя отчет за приходите и разходите, който е общ и обединява приходите, разходите и резултатите от стопанската и нестопанската му дейност.

2.6. Нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и обезценка. В техния състав са включени програмни продукти, използвани в сдружението.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Първоначална оценка

Цената на придобиване включва покупната цена, включително митнически такси и невъзстановяеми данъци, след приспадане на търговските отстъпки и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. Преките разходи са: разходи за първоначална доставка и обработка, разходи, свързани с разработка на допълнителни функционалности, разходите за инсталиране, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, поръчката и/или създаването, доставката, инсталирането, параметризирането и др. на нематериалния актив.

Дружеството е определило стойностен праг от 200 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на нематериален актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващи разходи, направени след първоначалното признаване на нематериалния актив в баланса на дружеството, които могат надеждно да бъдат измерени и отнесени към нематериалния актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отчитат като увеличение на балансовата му стойност: разширяване обхвата и експлоатационните възможности на нематериалния актив, включително разходи за разработка на допълнителна функционалност.

Последващи разходи, направени по повод поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването: разходи за абонаментно обслужване по поддръжка, консултации във връзка с тази поддръжка и други подобни.

Методи на амортизация и полезен живот

Бюрото използва линеен метод на амортизация на дълготрайните нематериални активи. Определеният им срок на полезен живот е 2 г. Периодично се извършва преглед на срока на годност и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят перспективно.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните нематериални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на съответните активи. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.

Печалби и загуби от продажба

Дълготраен нематериален актив се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за приходите и разходите, когато активът бъде отписан. Приходите от продажбата се посочват към "други приходи", а балансовата стойност - към "балансирана стойност на продадени дълготрайни материални и нематериални активи" (част от другите разходи).

2.7. Дълготрайни материални активи

Първоначална оценка

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Бюрото е определило стойностен праг от 200 лв. под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с дълготраен материален актив, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготраен материален актив, подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Метод на амортизация

Бюрото използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизационните норми по групи активи са следните:

- компютри и компютърно оборудване – 50%;
- стопански инвентар – 15%.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определяне на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходи и разходи.

2.8. Вземания

Вземанията по предявени претенции се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура или предявена претенция, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Вземанията по непредявени претенции се представят по стойността на оригинално издадената фактура и предявена претенция към НББАЗ и/или извършените разходи по уреждане на щети, които в последствие се претендират към чуждо национално бюро, Компенсационен орган, Гаранционен фонд, застраховател или кореспондент. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или за част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това настъпят (се установят).

2.9. Парични средства и парични еквиваленти

Като парични средства и парични еквиваленти НББАЗ приема всички високоликвидни и свободноразполагаеми финансови активи под формата на пари в брой, средства по разплащателни и депозитни сметки с оригинален матуритет до 90 дни и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за сдружението по време на депозита, съгласно условията на договореностите с банките.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

- паричните постъпления и паричните плащания от/(за) членски внос и вноски в Гаранционния фонд на НББАЗ, са представени към паричните потоци (използвани в) / от регламентирана нестопанска дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- трайно блокираните парични средства и начислените, но неотнесени в заверение на сметката на Бюрото лихви по непадежирали депозити не се третират като парични средства и парични еквиваленти за целите на представянето в отчета за паричните потоци.

2.10. Финансови активи, държани за търгуване

НББАЗ признава финансов актив, когато Бюрото стане страна по договорните отношения. Всички покупки и продажби се признават първоначално на датата на търгуване на която Бюрото е станало страна по договорните условия на инструмента (датата, на която е поет ангажмента за покупка или продажба на актива).

Финансовите активи, държани за търгуване се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване.

Последващата оценка на финансовите активи, държани за търгуване е по справедлива стойност. Ефектите от преоценката до справедливата стойност се отчитат в печалби и загуби като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

2.11. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици, клиенти и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури и/или предадена претенция (цена на придобиване).

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в Бюрото се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Основно задължение на Бюрото като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от НББАЗ в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Бюрото вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Бюрото прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.13. Нетни активи на Бюрото

Бюрото, като юридическо лице с нестопанска цел, не е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в Търговския регистър определен размер на капитал (основен капитал).

По силата на своя Устав Бюрото формира *Гаранционен фонд*. Това е паричен фонд, чиито източници са парични вноски на членовете, които включват:

1) първоначални встъпителни вноски на всеки от членовете (чл. 41а, ал.1 от Устава на НББАЗ);

2) вноски на членовете съгласно чл. 40б, ал.2 от Устава - определена сума за всяко превозно средство, за което е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и гранична застраховка „Гражданска отговорност“; и

3) други имуществени вноски на членовете, различно от вноските за Гаранционен фонд, съгласно чл. 40б, ал.3 от Устава.

Имуществените вноски за Гаранционния фонд по т. 2 по-горе са временни и се събират по решение на Управителния съвет и служат за извършване на плащания от Бюрото по чл. 22 от Устава на НББАЗ. Другите имуществени вноски по т. 3 по-горе се извършват по решение на Общото събрание на членовете, което определя дължимостта, размера, условията и целите за извършването им.

Съгласно Устава (чл.36, т.23) средствата по този фонд се управляват и инвестират от Управителния съвет и могат да бъдат използвани основно в случаи на:

1) плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация;

2) плащания на претенции от името на Бюрото във връзка с неистински, неавтентични и подправени сертификати зелена карта,

3) плащания, които по силата на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата следва да бъдат извършени от името на Бюрото и за сметка на всеки застраховател, член на Бюрото, който не е извършил дължимо плащане по реда и в сроковете на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата.

4) плащания от името на Бюрото при условията и сроковете на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и на Устава на НББАЗ.

Всички плащания, извършени със средствата на Гаранционния фонд се възстановяват от членовете на Бюрото, за чиято сметка е извършено плащането.

2.14. Данъци върху печалбата

Бюрото подлежи на данъчно облагане за резултатите от извършената през годината стопанска дейност. *Текущите данъци върху печалбата* за стопанската дейност са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2023 г. е 10% (2022 г.: 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разлики, породени от първоначално признаване на актив или пасив, който не е засегнал счетоводната или данъчната печалба (загуба) към датата на операцията.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на финансовия отчет и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или да се проявят през същия период облагаеми временни разлики, от които те могат да бъдат приспаднати.

2.15. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Бюрото. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.15.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като загуба от обезценка.

При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, вкл. и възможностите за събиране на лихви за просрочията. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява на база опита си, че съществува висока несигурност за събирането им се третира като несъбираеми и се обезценяват. Балансовата стойност на вземането се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за приходите и разходите към "разходи за обезценка на финансови активи". В случаите на последващо възстановяване на обезценка, то се посочва като „други приходи“ за сметка на намаление на коректива.

2.15.2 Провизии за задължения

Съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и чл. 22 от Устава, НББАЗ следва да извършва плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация. През месец май 2018 г. беше отнет застрахователният лиценз на ЗК Олимпик, Кипър, а от 30.07.2019 г. компанията е обявена в принудителна ликвидация. Клонът в България прекратява изплащането на обезщетения за събития, настъпили извън територията на България по издадени от него полици „Гражданска отговорност“. Съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти НББАЗ възложи на сертифициран актюер да изчисли размера на средствата, необходими за изплащане на предстоящи претенции по полици „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, издадени от ЗК Олимпик - клон България. За определяне задълженията на НББАЗ към 31.12.2023 г., са използвани наличните данни в Единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска (ЕИСОУКР). На база на наличната в системата информация е изчислена изложеността на ЗК Олимпик за периода 2015-2018 г., както и развитието на претенциите, предявени пред компанията за периода 2011-2018 г. Въз основа на тази информация са определени очакваните задължения по сключени договори, а като резултат и на очакваните неизплатени претенции. Очакваният размер на задълженията на НББАЗ към 31.12.2023 г. по договори, сключени от ЗК Олимпик – клон България е в размер на 19,848 х. лв. Тази сума е включена като провизия във финансовия отчет на Сдружението към 31.12.2023 г. (Приложение № 19).

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

3. ПРИХОДИ

3.1. Приходи от нестопанска дейност

Сумата на отчетените за годината *приходи* включва: *приходи от членски внос* - 400 х. лв. (2022 г.: 400 х. лв.) и 0 х. лв. по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия на Министерски съвет (2022 г.: 4 х. лв.).

Членове на Бюрото са всички застрахователи, получили лиценз по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение №1 към Кодекса за застраховането, които предлагат задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в Република България по предвидения в този Кодекс ред. Към 31.12.2023 г. техният брой е 16 (31.12.2022 г. - 16).

С Указ № 153 на Президента на Република България, приет от 49-ото Народно събрание, издаден на 26 юли 2023 г. и обнародван в Държавен вестник на 03 август 2023 г. бе приет Закон за допълнение на Кодекса за застраховането, съгласно който Бюрото заплаща при спазване условията и сроковете на вътрешните правила на Съвета на бюрата предявените към него гаранционни искания от други национални бюра във връзка със задължения на своите членове. Членът на бюрото възстановява на бюрото в срок 15 дни от предявяване на претенцията всяка платена сума заедно със законната лихва за забава считано от деня на плащането. Ако членът на бюрото не възстанови дължимите суми, Бюрото предявява банковата гаранция в 7-дневен срок от изтичане на срока.

Спазвайки стриктно разпоредбите на Кодекса за застраховането, НББАЗ изплаща своевременно всяко постъпило искане за гаранция в системата на Съвета на Бюрата и начислява законна лихва за периода в който застрахователната компания е изпаднала в забава. Начисленият приход от законна лихва по чл. 506а от КЗ за 2023 г. е в размер на 3 хил. лв. (2022 г.: - х. лв.).

3.2. Приходи от стопанска дейност

Приходите от стопанска дейност в размер на 676 х. лв. (2022 г.: 690 х. лв.) включват:

- Такси (handling fees) - 596 х. лв. (2022 г.: 666 х. лв.), начислени от страна на Бюрото във връзка с обработка и изплащане на щети в качеството му на Компенсационен орган или по повод на пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите по Вътрешните правила на Съвета на Бюрата. Съгласно решение на Управителния съвет от 03.11.2015 г. се начислява такса във връзка с изплатени от Бюрото претенции от обработка на щети на свои членове в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ не изпълнява своите задължения да изплаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти предявени претенции по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. За 2023 г. прихода от това направление възлиза на 15 х. лв. (2022 г.: 20 х. лв.).
- Другите приходи са на обща стойност 80 хил.лв. Съгласно чл. 6 от Вътрешните правила на Съвета на Бюрата НББАЗ има право да начисли лихва за забавено плащане от страна на гарантиращото бюро, за чиято сметка е изплатено обезщетение на пострадалата страна, ведно с направените съпътстващи разходи. Размера на лихвата, лихвения период и начина на калкулиране е регламентиран в Explanatory Memorandum to the Internal Regulations. За 2023 г. начислените лихви по чл. 6 от Internal Regulations са в размер на 19 х.лв. (2022 г. 24 х.лв.). В резултат на администриране на дейността по събиране на просрочените вземания от страна на своите членове, НББАЗ е извършило обичайни разходи по усвояване на банковата гаранция на застрахователните компании в полза на Бюрото. НББАЗ отправя претенция за възстановяване на горепосочените банкови такси и разноски от компанията, просрочила задълженията си към Бюрото. Прихода от това направление за 2023 г. възлиза на 61 х.лв. (2022 г. - х.лв.).

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА
4. РАЗХОДИ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Разходите за нестопанска дейност включват:

	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>	<i>2022</i> <i>BGN '000</i>
Разходи за персонал	631	486
Други разходи	256	252
Административни разходи	131	117
	<u>1 018</u>	<u>855</u>

Разходите за персонал включват:

	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>	<i>2022</i> <i>BGN '000</i>
Разходи за заплати	599	451
Разходи за социални осигуровки	32	35
	<u>631</u>	<u>486</u>

Другите разходи включват:

	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>	<i>2022</i> <i>BGN '000</i>
Правни услуги	-	45
Членски внос към Съвета на Бюрата	123	83
Разходи за застраховки	38	31
Командировки	44	43
Банкови такси	3	5
Конференции, семинари	7	6
Услуги по граждански договори	-	2
Регулаторни такси и данъци	31	35
Други разходи	10	2
	<u>256</u>	<u>252</u>

Административните разходи включват:

	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>	<i>2022</i> <i>BGN '000</i>
Разходи за материали	7	9
Разходи за външни услуги	65	52
Разходи за заплати	45	39
Разходи за осигуровки	6	6
Разходи за амортизации	2	3
Други разходи	6	8
	<u>131</u>	<u>117</u>

Изплатените възнаграждения на ключовия управленски персонал през 2023 г. са в размер на 497 х.лв.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА
5. РАЗХОДИ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

5.1. Разходи за суровини и материали:

	2023 BGN '000	2022 BGN '000
Електроенергия, топлоенергия и вода	10	12
Офис обзавеждане и канцеларски материали	6	4
	16	16

5.2. Разходи за външни услуги :

	2023 BGN '000	2022 BGN '000
Разходи за наем	58	53
Преводачески и копирни услуги	21	14
Банкови такси	11	9
Правни и одит услуги	50	12
Телекомуникационни и куриерски услуги	9	8
Други	11	10
	160	106

Разходите за извършване на независим финансов одит на годишните отчети, разпределени в разходи за стопанска и нестопанска дейност са в размер общо на 17 х.лв. (2022 г. 12 х.лв.).

6. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

6.1. Финансови приходи и разходи от нестопанска дейност

Финансовите приходи от нестопанската дейност включват начислените лихви по депозити, които за 2023 г. възлизат на 0 хил. лв. (2022 г.: 1 х. лв.). Финансовите разходи за 2023 г. представляват изплатени банкови такси и комисионни във връзка с учредяване и обслужване на банкова гаранция в полза на Съвета на Бюрата и са в размер на 172 хил. лв. (2022 г.: 158 х. лв.).

6.2. Финансови приходи и разходи от стопанска дейност

Финансовите приходи от стопанската дейност включват:

	2023 BGN '000	2022 BGN '000
Приходи от лихви ДЦК	55	64
Валутни курсови разлики	13	6
Приходи от операции с финансови инструменти	173	-
	241	70

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Финансовите разходи от стопанската дейност включват:

	2023 BGN '000	2022 BGN '000
Ефект от оценка до справедлива стойност на ДЦК	72	570
Валутни курсови разлики	4	5
Загуби при падежиране на ДЦК	-	11
	76	586

7. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Компютърно оборудване		Стопански инвентар		Общо	
	2023 BGN'000	2022 BGN'000	2023 BGN'000	2022 BGN'000	2023 BGN'000	2022 BGN'000
<i>Отчетна стойност</i>						
Салдо на 1 януари	68	61	92	88	160	149
Придобити	5	7	-	4	5	11
Отписани	-	-	-	-	-	-
Прехвърлени	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	73	68	92	92	165	160
<i>Надрупана амортизация</i>						
Салдо на 1 януари	64	59	86	82	150	141
Начислена амортизация за годината	5	5	1	4	6	9
Отписана амортизация за годината	-	-	-	-	-	-
Прехвърлена	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	69	64	87	86	156	150
Балансова стойност на 31 декември	4	4	5	6	9	10
Балансова стойност на 1 януари	4	2	6	6	10	8

Други данни

Към 31.12.2023 г. няма учредени тежести (залози) върху дълготрайните материални активи на Бюрото (31.12.2022 г.: няма).

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА
8. НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Програмни продукти		НДА в процес на създаване		Общо	
	2023 BGN'000	2022 BGN'000	2023 BGN'000	2022 BGN'000	2023 BGN'000	2022 BGN'000
<i>Отчетна стойност</i>						
Салдо на 1 януари	22	22	7	7	29	29
Придобити	-	-	-	-	-	-
Отписани	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	22	22	7	7	29	29
<i>Натрупана амортизация</i>						
Салдо на 1 януари	22	22	-	-	22	22
Начислена амортизация за годината	-	-	-	-	-	-
Отписана амортизация за годината	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	22	22	-	-	22	22
Балансова стойност на 31 декември	-	-	7	7	7	7
Балансова стойност на 1 януари	-	-	7	7	7	7

Други данни

Към 31.12.2023 г. няма учредени тежести (залози) върху дълготрайните нематериални активи на Бюрото (31.12.2022 г.: няма).

9. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Вземанията по предявени претенции към 31.12.2023 г. са в размер на 14,697 х. лв. (31.12.2022 г.: 41,051 х. лв.). Сумата е формирана в резултат на функциите на Националното Бюро във връзка с: 1) дейност по обработка и изплащане на щети от Бюрото, в качеството му на Компенсационен орган; 2) пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите, съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата; 3) дейност по отношение изплащане на претенции от чужди Национални бюра за изплатени от тях имуществени и неимуществени щети, вследствие на ПТП, настъпило на територията на държава от Европейския съюз, причинено от незастраховано МПС с български регистрационен номер и 4) претенции от чужди застрахователни компании или Национални бюра във връзка с изплатени от Бюрото претенции от обработка на щети на свои членове, в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ не изпълнява своите задължения да възстановява пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. За предявени се считат отправените от НББАЗ претенции към неговите контрагенти.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Вземанията по предявени претенции са както следва:

	31.12.2023 BGN '000	31.12.2022 BGN '000
Вземания по изплатени щети от НББАЗ в качеството му на Компенсационен орган	321	905
Вземания по изплатени щети от НББАЗ, съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и по повод ПТП, настъпило извън територията на Р.България по вина на незастраховано МПС с бълг. рег. №	2,687	3,072
Вземания от членове на НББАЗ, които са отказали/неизплатили задълженията си към чуждестранни бюра и кореспонденти	7,657	33,092
Вземания по регресни иски от чуждестранни компании /GROUPAMA ITALIA, UCI/	4,032	3,982
	14,697	41,051

10. ВЗЕМАНИЯ ПО НЕПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Вземанията по непредявени претенции към 31.12.2023 г. възлизат на 1,805 х. лв. (31.12.2022 г.: 1,993 х. лв.) и представляват: 1) вземания по щети, настъпили при ПТП на територията на друга страна членка от Европейския съюз по вина на водач с незастраховано МПС с български регистрационен номер, платени от Бюрото; 2) обезщетения, съпътстващи разходи по неприключили щети в процес на съдебно производство по събития, настъпили на територията на страната по вина на МПС с чужд регистрационен номер в системата „Зелена карта“; 3) разходи по неприключили щети в процес на съдебно производство по събития, при които Бюрото е Компенсационен орган.

11. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДОСТАВЧИЦИ

Вземанията от доставчици към 31.12.2023 г. в размер на 4 х. лв. представляват платени аванси по договор за правни услуги, (31.12.2023 г.: 9 х. лв.)

12. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Другите краткосрочни вземания включват вземания по съдебни спорове с членове на НББАЗ - няма (31.12.2022 г. – 61 хил. лв.), данъци за възстановяване – няма (31.12.2022 г. 25 хил. лв.), вземания от длъжници по издадени в полза на НББАЗ изпълнителни листове по присъдени съдебни разноси по щети – 291 хил. лв. (31.12.2022 г. 294 хил. лв.).

13. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Наличните към 31 декември *финансови активи, държани за търгуване* в размер на 2,849 хил. лв. (31.12.2022 г.: 2,748 хил. лв.) представляват инвестиции в държавни ценни книжа – облигации, както следва:

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

31.12.2023 г.

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000
XS2234571425	EUR	23.9.2020	23.9.2030	0.375%	555 EUR	4449 EUR	878
XS1208855889	EUR	23.3.2015	26.3.2027	2.630%	1 071 EUR	1 008 EUR	1 971
							2 849

31.12.2022 г.

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000
XS2234571425	EUR	23.9.2020	23.9.2030	0.375%	555 EUR	415 EUR	811
XS1208855889	EUR	23.3.2015	26.3.2027	2.630%	1 071 EUR	990 EUR	1 937
							2 748

14. БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ

Средствата в банкови депозити включват блокирани средства в ОББ АД по повод издаване на неотменима, безусловна банкова гаранция в размер на 5 000 хил. евро в полза на Съвета на бюрата. Срокът на издадената банковата гаранция е до 01.04.2025 г. (31.12.2022 г.: 5 000 хил. евро).

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Наличните към 31 декември 2023 г. *парични средства* са в размер на 14,692 хил. лв. (31.12.2022 г.: 4,870 хил. лв.) и са по сметки в ТБ Алианц Банк България АД, Уникредит Булбанк АД, ОББ АД, Тексим банк АД.

Паричните средства включват:

	31.12.2023 BGN'000	31.12.2022 BGN'000
Парични средства в банкови депозити на разположение	525	3,528
Парични средства в разплащателни сметки	14,163	1,338
Парични средства в каса	4	4
Парични средства и парични еквиваленти	14,692	4,870

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Паричните средства в банкови депозити представляват парични средства в банков депозит в ТБ Алианс Банк България АД с оригинален матуритет 36 месеца. Съгласно условията на договора за депозит Бюрото разполага свободно и няма ограничения да оперира с паричните средства по време на срока на депозита.

Паричните средства са разпределени в следните валути:

- в лева : 3,464 х. лв. (31.12.2022 г.: 4,660 х. лв.);
- във валута : 11,228 х. лв. (31.12.2022 г.: 210 х. лв.).

16. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Разходите за бъдещи периоди се формират от следните компоненти:

	<i>31.12.2023</i>	<i>31.12.2022</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Членски внос към Съвета на бюрата	131	122
Застраховки	40	47
Абонамент	6	1
Общо	177	170

17. ГАРАНЦИОНЕН ФОНД НА БЮРОТО

Средствата в Гаранционния фонд на НББАЗ се формират от 1) първоначални встъпителни вноски на всеки от членовете (чл. 41а, ал.1 от Устава на НББАЗ); 2) вноски на членовете съгласно чл. 41, ал. 3 от Устава, определена сума за всяко превозно средство, за което е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и гранична застраховка „Гражданска отговорност“; и 3) извънредни вноски на членовете при недостиг на средства съгласно чл. 41, ал.6 от Устава.

През 2023 г. съгласно решения на УС за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото са платени претенции от чужди Национални бюра по щети, настъпили по вина на МПС с български регистрационен номер с фалшиф сертификат «Зелена карта» на стойност 7 хил. лв. (2022 г: 4 х.лв.).

Съгласно Кодекса на Застраховането, Национално Бюро на Българските Автомобири Застрахователи следва да изплати възникналите задължения по застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите по събития, настъпили извън територията на Република България по застрахователни полици издадени от обявената в несъстоятелност застрахователна компания Олимпик – клон България. Според прогнозните данни на лицензиран актюер задълженията на НББАЗ към 31.12.2023 год. са се увеличили в сравнение с 31.12.2022 година с 553 х. лв.

Съгласно сключения общ презастрахователен договор по Решение на Общото събрание на членовете, НББАЗ начисли през 2023 г. година за сметка на Гаранционния фонд презастрахователна премия (Additional Reinsurance Premium) в размер на 250 хил. евро. НББАЗ договори с водещия презастраховател Swiss Re сключване на презастрахователен договор за 2024 година, като запазва параметрите на предходния презастрахователен договор. Премията е

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

платима от НББАЗ еднократно. Вноската по Общия презастрахователен договор е издължена в срок.

18. ДРУГИ РЕЗЕРВИ

Другите резерви на Бюрото се формират от резултата от присъщата (регламентирана) дейност, както и от резултата от осъществяваната стопанска дейност. Крайният резултат (печалба или загуба) се отразява в увеличение/намаление на другите резерви. Към 31.12.2023 г. размерът им възлиза на (405) хил. лв. (31.12.2022 г.: 342 х. лв.).

19. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛИЦИ, ИЗДАДЕНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛ В ПРИНУДИТЕЛНА ЛИКВИДАЦИЯ

Съгласно Кодекса на застраховането, Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и Устава на НББАЗ, Бюрото следва да извърши плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация. През месец май 2018 г. е отнет застрахователният лиценз на ЗК Олимпик, Кипър, а през месец юли 2019 компанията е обявена в принудителна ликвидация. За Бюрото възниква правно задължение да изплати предстоящите претенции за настъпили щети в чужбина по полици, издадени от клона на ЗК Олимпик в България. НББАЗ е използвало услугите на сертифициран актюер, за да изготви оценка на очаквания размер на задълженията на Бюрото. Техният размер към 31.12.2023 г. е определен на 19,848 х. лв. (31.12.2022 г.: 23,793 х. лв.) и в годишния финансов отчет за 2023 г. е увеличена начислената провизия с 553 х.лв. (2022 г.: 453 х.лв.) за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото. През 2023 г. за сметка на провизията са начислени суми по предявени претенции към НББАЗ в размер на 3,391 х. лв. (2022 г.: 2,795 х. лв.).

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Задълженията по предявени претенции към 31.12.2023 г. са в размер на 9,844 х. лв. (31.12.2022 г.: 22,522 х. лв.). Те са във връзка с дейност по отношение на предявени претенции от Националните бюра и чужди застрахователни компании за изплатени от тях имуществени и неимуществени щети, вследствие на ПТП причинено от МПС с български регистрационен номер, както и претенции от чужди застрахователни компании или Национални бюра във връзка с претенции от обработка на щети на свои членове в случаите, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България.

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Задълженията към доставчици представляват текущи задължения към контрагенти във връзка с доставени стоки и получени услуги. Размерът на задълженията на НББАЗ към доставчици към 31.12.2023 г. е 137 х. лв. (31.12.2023 г.: 163 х.лв.) и е формирано от задължението на Бюрото към Съвета на Бюрата за определения членски внос за 2024 г., както и обичайни плащания във връзка с регулиране на щетите по основната дейност на Бюрото.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

22. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	31.12.2023 BGN '000	31.12.2022 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	57	37
Начисления за неползвани компенсируеми отпуски	49	31
Задължения за данъци, в т.ч.	40	17
Други данъчни задължения	15	17
Задължения по презастрахователен договор	489	-
Други задължения	23	23
Общо	609	77

23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност сдружението може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено Бюрото при осъществяване на дейността му, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Сдружението извършва плащания към всички страни-членки на системата Зелена карта и поради това е изложено на валутен риск. С цел да минимизира риска Бюрото изисква пълно възстановяване на сумите, включително и понесените курсови разлики.

Кредитен риск

Кредитният риск е свързан с риск от финансови загуби, които сдружението би могло да претърпи, в случай че някой от контрагентите му не е в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Към 31 декември финансовите активи на Бюрото включват парични средства и вземания. За ограничаване на риска относно паричните средства политиката на сдружението е да съхранява паричните средства в няколко стабилни финансови институции в България.

Към 31 декември Бюрото има концентрация на вземания от един член (7,417 х. лв. или 44.95 % от всички вземания на Бюрото), който оспорва част от задълженията си, поради което сдружението е изложено на значителен кредитен риск. В изпълнение на Устава на НББАЗ и с оглед минимизиране на риска въпросният застраховател е поставен под мониторинг и е учредена от него гаранция в полза на НББАЗ в размер на 5,000 евро.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Ценови риск

Сдружението е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него финансови инвестиции. С цел минимизиране на риска Бюрото инвестира свободните си парични средства единствено в държавни ценни книжа, които са нискорискови финансови инструменти.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Бюрото да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Управлението на този риск се извършва съгласно утвърдените вътрешни процедури за планиране и текущо наблюдение на паричните потоци от ръководството, които да гарантират погасяване на задълженията.

Финансовите пасиви към 31.12.2023 г. се състоят от задължения по предявени претенции и търговски задължения общо в размер на 10,493 х. лв. (31.12.2022 г.: 22,685 х.лв.), дължими в рамките на 2 месеца. Поради забавяне или отказ за плащане от страна на свои членове Бюрото изпитва известни затруднения за погасяване на своите задължения. С цел минимизиране на риска от изискуеми плащания в системата на Съвета на бюрата по застрахователни полици на своите членове, НББАЗ не предприема действия по погасяване на задълженията им без изрично тяхно одобрение и съгласие за касаещия ги изходящ паричен поток.

Риск на лихвоносни парични потоци

Бюрото има съществени лихвоносни активи, които включват вземанията по предявени претенции към чуждестранни бюра и паричните средства в депозитни и разплащателни сметки. За задълженията по предявени претенции сдружението е изложено на лихвен риск, защото съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата при закъснение на плащането се дължи лихва. С цел минимизиране на риска ръководството се стреми плащанията да бъдат извършени в срок и предявява платените лихви в исканията за възстановяване от бюрата или застрахователите, за чиято сметка е извършено плащането.

31 декември 2023 г.	с плаващ	с фиксиран	безлихвени	Общо
	лихвен %	лихвен %		
	BGN'000	BGN'000		BGN'000
Финансови активи	4,032	13,998	26,082	44,112
Финансови пасиви	-	9,182	1,311	10,493

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА**

31 декември 2022 г.	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	безлихвени BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи	4,337	43,223	13,258	60,818
Финансови пасиви	-	22,001	684	22,685

24. УСЛОВНИ АКТИВИ

Всеки един от членовете на Бюрото има учредена в полза на НББАЗ неотменима, неделима и платима при поискване банкова гаранция в размер на двукратната сума на самозадържането по презастрахователните договори на съответния член, но не по-малко от 600 х. евро. Съгласно решение на извънредно Общо събрание на членовете на НББАЗ на 19.12.2017 г., както и съгласно чл. 15 и чл. 386, т. 7 от Устава, размерът на банковата гаранция на членове, поставени под мониторинг се увеличава в зависимост от пазарния им дял, като най-високият размер на гаранцията може да достигне до 5 000 хил. евро. Към 31.12.2023 г. един член на Бюрото е с продължаващ мониторинг от Бюрото и размерът на неговата банкова гаранция, съгласно нормативните актове на НББАЗ е 5 000 х. евро.

25. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Към датата на издаване на финансовия отчет срещу Бюрото са предявени следните съдебни искове:

Член на Бюрото е завел търговски иск с финансов интерес 549 х.лв. с основание недължимо платени такси. Делото е разглеждано на три съдебни инстанции - Софийски градски съд, Софийски апелативен съд и Върховен касационен съд. Съдът отхвърля изцяло предявените искове и решава делото в полза на НББАЗ.

Други съдебни производства на НББАЗ в качеството му на ответник са във връзка със заведени дела за обезщетения на имуществени или неимуществени вреди на пострадали лица, вследствие на ПТП по вина на чужд регистрационен номер.

26. ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА И СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Военен конфликт в Украйна

В края на месец февруари 2022 година започна военен конфликт на територията на Украйна с Русия, който продължава и към датата на издаване на годишния финансов отчет. Негативно въздействие на този конфликт се оказва по-съществено от очакванията от преди няколко месеца, особено за икономиката на Европа, която пострада и от значителното намаляване на износа на газ от Русия. На глобално ниво се наблюдава значително повишаване на цените на петрола, газа, електроенергията и други суровини, както и ускорена инфлация, въпреки паричната политика на големите банки и увеличаването на лихвените проценти. Също така се регистрират сътресения на финансовите пазари, спад в растежа на големите икономики, продължаващи проблеми с веригите на доставка.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Надзорния съвет на Съвета на Бюрата в Брюксел препоръча на Общото събрание на СОВ да прекрати членството на Руското Национално Бюро и Беларуското Национално Бюро в общата система „Зелена карта“. На Генералната асамблея на Съвета на Бюрата, проведена през юни 2023 г. бяха взети следните решения:

- Суспендиране членството на Руското Национално Бюро от 30.06.2023 г. Прекратяването на споразуменията между Русия и Беларус от една страна и страните от ЕИП и Швейцария от друга страна влезе в сила от 01.06.2023 г.
- Суспендиране членството на Беларуското Национално Бюро от 30.06.2023 г. Прекратяването на споразуменията между Русия и Беларус от една страна и страните от ЕИП и Швейцария от друга страна влезе в сила от 01.06.2023 г.
- Суспендиране членството на Иранското Национално Бюро от 01.01.2024 г.

Независимо от това Вътрешните правила на Съвета на Бюрата предвиждат, че тези решения не засягат правата и задълженията на суспендирания член, съгласно условията на споразуменията, които е подписал и поел като ангажимент преди прекратяване на неговото членство. Това означава, че правата и задълженията на Руското, Беларуското и Иранското национално бюро по отношение на възстановяване на съществуващите задължения в рамките на системата ще продължат да се обслужват и след датата на суспендирането.

На 27.07.2023 г. банката уведомява НББАЗ, че е депозирано шесто автентично и редовно предявено искане за плащане от банковата гаранция на Бюрото към Съвета на бюрата в размер на 2,398 хил. евро. Предметът и основанието на искането е неизплатени искания за гаранции в системата на Съвета на Бюрата, издадени срещу Бюрото, излъчени от националните бюра, неплатени или частично платени от застрахователни компании – членове на Бюрото. Искът е удовлетворен в поискания размер и на 20.03.2024 г от банковата гаранция на НББАЗ са изплатени 2,398 хил. евро по сметката на Съвета на Бюрата. Размерът на банковата гаранция на НББАЗ в полза на Съвета на Бюрата е възстановен незабавно до 5 000 хил. евро. Тази процедура е финалният етап на погасяване на задълженията на НББАЗ в Системата на Съвета на Бюрата по искания за гаранция, генерирани съгласно Вътрешните правила на СОВ.

Функционирането на системата „Зелена карта“ в България е един от елементите на Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към ERM II, който изискваше промени в нормативната уредба и по-конкретно в Кодекса за застраховането.

В тази връзка се предприеха законови мерки за изменение на Кодекса за застраховането, касаещ дейността на НББАЗ. На 08.08.2023 година в Държавен вестник бяха обнародвани измененията в Кодекса за застраховането.

С изменение на Закона за допълнение на Кодекса за застраховането се отстраняват установени слабости в процеса на обработка на претенции с международен елемент от отделни застрахователи по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в рамките на системата „Зелена карта“. Същата функционира на базата на система от Национални бюра на автомобилните застрахователи и кореспонденти за уреждане на застрахователни претенции във всички държави членки, признаване на автономията на

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

институциите в държавата по мястото на настъпване на пътнотранспортното произшествие и на причиняване на вредите да уредят претенцията и да определят нейния размер в съответствие със законите и практиките на тази държава и след изплащане обезщетение на увреденото лице да поискат пълно възстановяване на платеното от застрахователя в друга държава-членка, застраховал отговорността във връзка с моторното превозно средство, причинило вредите. Функционирането на системата „Зелена карта“ в България и финансовата стабилност на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) е един от елементите на Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към ERM II. Проблемите се състоят в това, че отделни застрахователи в България оспорват основателността на исканията за възстановяване на платени обезщетения от кореспонденти и национални бюра в други държави членки, поради твърдени несъответствия в документалната обосновка на тези искания и възпрепятстват функцията на НББАЗ да гарантира извършването на плащанията в съответствие с изискванията на Вътрешните правила на Съвета на бюрата. С оглед решаване на проблема се доразвива нормативната уредба в Кодекса за застраховането, като бъдат нормативно уредени допълнителни материалноправни основания за предприемане на действия със средствата на административното право при установяване на нарушения в процеса на уреждане на претенции в системата „Зелена карта“. Създава се материалноправно задължение за извършване на гаранционни плащания от страна на НББАЗ, съчетано с изрично задължение за предявяване на регресните претенции към застрахователя, и изрично задължение за удовлетворяване на тези претенции за сметка на банковата гаранция, учредена и поддържана от застрахователя в полза на националното бюро. Посочените материалноправни задължения са регламентирани като гаранционен механизъм за автоматизирано удовлетворяване на вземанията, които възникват в процеса на уреждане на претенции в системата „Зелена карта“, като не възпрепятстват националното бюро или членуващите в него застрахователи да реализират регресните си права по съдебен или извънсъдебен ред срещу лицата, които са се обогатили неоснователно в резултат на извършените гаранционни плащания. При наличието на такива материалноправни разпоредби Комисията за финансов надзор (КФН) би могла да упражнява надзорните си функции и с досегашните си надзорни правомощия, поради което не е необходима промяна в тях. По отношение на застрахователите, членове на националното бюро, КФН ще може да прилага принудителни административни мерки да представят и поддържат банкови гаранции в полза на националното бюро, а спрямо националното бюро ще може да прилага принудителни административни мерки да се удовлетворява от учредената в негова полза банкова гаранция, в случай на неизпълнение на задължението на застрахователя да възстанови регресната претенция на бюрото. С приемането на промените в Кодекса за застраховането се цели засилване на регулаторната рамка по отношение на изпълнението на задълженията на НББАЗ и на застрахователите във връзка с функционирането на системата „Зелена карта“ в България. Ще се постигне гарантиране на точно и своевременно изпълнение на задълженията на застрахователите и НББАЗ в рамките на системата „Зелена карта“, съгласно изискванията на Вътрешните правила на Съвета на бюрата. Също така, ще се създаде правна възможност за предприемане на надзорни действия от страна на КФН в случай на неизпълнение на задълженията на застрахователите и на НББАЗ в рамките на системата „Зелена карта“. Приемането на промените в Кодекса за застраховането е в съответствие с намеренията на България за присъединяване към еврозоната.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Във връзка с настъпилото събитие в Италия с участието на автомобил с български регистрационен номер, Италианското национално бюро /UCI/ отправя претенция към НББАЗ за изплащане на обезщетения и разходи за нанесени неимуществени вреди на лица, пострадали вследствие пътно-транспортното произшествие. Искането за гаранция, генерирано в системата на Съвета на Бюрата е изплатено от НББАЗ в пълен размер чрез банковата гаранция на Бюрото. Фактите по настъпилите обстоятелства и предоставените документи по щетата водят към позицията на НББАЗ за регресен иск към Групама Италия, която не оспорва отговорността си по процесуалното ПТП на територията на Италия. Вземанията на НББАЗ от Групама Италия към настоящия момент са в размер на 2,062 хил.евро. Българското национално бюро е предприело редица процесуални дейности в защита на своите интереси, включително сезиране на прокуратурата към съда в Италия и депозиране на искова молба срещу Групама, Италия за размера на платените средства и законна лихва.

Освен оповестените не са настъпили други събития след датата на годишния финансов отчет, които да изискват допълнително оповестяване.